

## **РИЗИКИ ІНТЕГРАЦІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТУ**

Безумовно, штучний інтелект (ШІ) стрімко трансформує різні сфери нашого життя, і освіта не є винятком, відкриваючи безліч нових можливостей для удосконалення навчання та викладання. Завдяки інтеграції штучного інтелекту в освіту, навчання стає більш гнучким та індивідуалізованим, оскільки він здатний глибоко аналізувати дані про кожного здобувача, покращуючи взаємодію між викладачами та здобувачами, роблячи освіту більш доступною та ефективною. Але в епоху цифровізації штучний інтелект викликає як захоплення, так і побоювання. Особливо актуально це стає в контексті освіти, де ШІ може одночасно служити потужним інструментом для покращення навчального процесу та викликати серйозні етичні та соціальні питання.

Хоча штучний інтелект має значний потенціал для трансформації освіти, його інтеграція також створює низку ризиків:

- конфіденційність і безпека даних;
- упередженість і справедливість;
- відсутність людської взаємодії;
- вартість і доступність;
- опір і навчання викладачів;
- етичні міркування;
- залежність від технології.

Ці виклики необхідно вирішити, щоб забезпечити реалізацію переваг ШІ без шкоди для якості та цілісності освіти.

Системи ШІ в освіті часто вимагають доступу до великої кількості особистих даних, включаючи академічні записи здобувачів, звички до навчання та навіть біометричну інформацію. Це викликає серйозні занепокоєння щодо конфіденційності та безпеки даних. Забезпечення надійних заходів захисту даних і дотримання правил конфіденційності мають вирішальне значення для збереження довіри здобувачів і викладачів [1].

Алгоритми штучного інтелекту навчаються на даних, і якщо ці дані є упередженими, система штучного інтелекту може зберегти або навіть посилити ці упередження. В освіті це може призвести до

несправедливих результатів, таких як упереджене оцінювання, нерівний доступ до навчальних ресурсів або зміцнення стереотипів.

Надмірна залежність від штучного інтелекту в освіті може зменшити особисту взаємодію між здобувачами та викладачами, яка має вирішальне значення для розвитку навичок спілкування, емпатії та критичного мислення. Хоча ШІ може допомогти в багатьох аспектах освіти, він не може повністю замінити людські елементи навчання, такі як наставництво, заохочення та індивідуальний зворотний зв'язок.

Впровадження штучного інтелекту в освіту може бути дорогим, вимагаючи значних інвестицій у технології, інфраструктуру та навчання. Це може створити цифровий розрив, коли лише добре фінансовані заклади чи установи можуть дозволити собі інтегрувати штучний інтелект, залишаючи недостатньо фінансовані та здобувачі з низьким доходом у невідповідному становищі.

Крім того, викладачі потребують належної підготовки, щоб ефективно інтегрувати інструменти ШІ у свої методи навчання. Без належного професійного розвитку потенціал штучного інтелекту для покращення освіти може бути не повністю реалізований.

Використання штучного інтелекту в освіті піднімає кілька етичних питань, наприклад, наскільки ШІ має бути залучений до процесів прийняття рішень, які впливають на життя здобувачів. Існує також проблема прозорості: здобувачі та викладачі повинні розуміти, як системи ШІ приходять до своїх висновків і рекомендацій. Забезпечення етичного використання штучного інтелекту вимагає чітких інструкцій, прозорості та підзвітності в додатках ШІ.

Оскільки штучний інтелект стає все більш інтегрованим в освіту, існує ризик того, що і здобувачі, і викладачі можуть стати надмірно залежними від технологій. Ця залежність може знизити критичне мислення та навички вирішення проблем, оскільки студенти можуть надто покладатися на ШІ, щоб надати відповіді та рішення. Крім того, технологічні збої або обмеження можуть порушити процес навчання [2].

Незважаючи на всі ці виклики, ШІ надає освіті унікальні можливості для прогресу. З правильним підходом та акцентом на розвиток критичного мислення та медіаграмотності, ми можемо не тільки мінімізувати потенційні ризики, а й максимально розкрити потенціал кожного здобувача, підготувавши їх до успішного життя в цифровому світі, що швидко змінюється.

### **Література:**

1. Kakun A., Tytenko S, (2023). GENERATIVE AI AND PROMPT ENGINEERING IN EDUCATION. *Modern Engineering and Innovative Technologies*, 1(29-01), 117–121. DOI: <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-29-01-052>.
2. S. Palamar and M. Naumenko, “Artificial Intelligence in Education: Use Without Violating the Principles of Academic Integrity”, *OD*, vol. 1, no. 44, pp. 68–83, Mar. 2024. DOI: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2024.15>